

ЛЕНИНИЗМ — МИЛЛИОНЛАР БАЙРОҒИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашмиш!

ЭРТАГА—В. И. ЛЕНИН ТУФИЛГАН КУН

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

21 апрель 1972 йил, жума

№ 94 (15.265) • Баҳоси 2 тийин.

ҲАЁТБАХШ ТАЪЛИМОТ

Эртага совет халқи ва бутун прогрессив инсоният улуг доҳий, коммунистик партия ва қудратли давлатимиз асосчиси Владимир Ильич Ленин тугилган кунининг 102 йиллигини тантанали равишда нишонладилар. Маҳон меҳнат аҳли учун энг табарруқ сана бўлган бу нурли кун эрк ва адолат, меҳнат ва бахт, тенглик ва қардошлик тисоли, инсоният мангу баҳорининг тантанаси, эзгулик нураши ва ғалабасининг рамзи сифатида бағоят муқаддасдир.

Ленин. Бу улуг ном бизнинг кўз олдимизда, ақлу тасаввуримизда тамомилан янги, ёрқин, жозибали бир оламни намойиш қилади. Бу оламнинг ҳақиқий ифодаси бўлган буюк Ватанимиз, қардош соҳабистини мамлакатлар Ленин башоратининг, Ленин даҳосининг ҳаётини кучини бутун дунёга яққол намойиш қилади. Ўзининг улмас таълимотида Маркс ва Энгельс назарий бойлигини янада ривожлантирган, тарихий тараққиёт қонуналарини пухта ва муаммал билан ва асрлар оралиқ бўлган коммунистик жамиятнинг ўз амалии фаолияти билан барқарор этган доҳий номини миннатдор инсоният ҳеч қачон меҳр ва муҳаббат билан эрдолмайди.

В. И. Лениннинг генал иқиди, халқлар биродарлигининг буюк иттифоқи — СССР бу йил эллик йилга тўлмоқда. Мана шу тарихан исқид, бирок мазмунан беқиёс давр ичиде мамлакатимизда рўй берган улугвор ишларнинг мағзини чаққан ҳар бир киши Ленин таълимоти ва инқилобий фаолиятининг туб маъносини янада чуқур ҳис этади.

Ушторё революциясининг шонли қирмизи байроғи остида дунёга келган СССР ярим аср мобайнида оғир ва машаққатли курашлардан мардонавор ўтди, инсоният тарихининг несики бурилиш даврини бошлаб берди. Бу даврга озод инсон, капитал занжирларини парчалаб ташлаган, янги замон еларига нуқра нурган инсон қандай муъжизакор ишларга қодир эканлигини кўрсатди.

Бизнинг буюк Иттифонимиз граждандар уруши ва маҳон тарихидаги энг мислсиз муҳориба — Улуг Ватан уруши синовларидан чикичиб ўтди, Ленин даҳосининг оламшумул ҳаётини кучини лна бир бор исбот этди, Ватанимизни янги юксалиш поғоналарига дадил кутарди. Бу зафарли йўлда халқимизнинг раҳнамоси бўлган Ленинча Коммунистик партия доҳий кўрсатмаларини амалга оширишда жамиятимизнинг етакчи ва синалган авангарди сифатида умумхалқ ҳурматини қозонди.

Утган тарихий давр ичиде Ватанимиз катта юксалиш йўлини босиб ўтди. Ога рус халқи билан қўлма-қўл, елкама-елка қадаи ташлаган мамлакатимиз халқлари СССРни дўстлик ва биродарлиқнинг тарихда мисли кўрилмаган қудратли иттифоқига айлантирдилар. Бу иттифонининг алаон байроғига нақш этилган Уроқ ва Ўлга муҳри озод меҳнат тантанасини ифодаб турибди. Совет халқларининг эркин ва инжодий меҳнати мамлакатимизни юксак индустрия, тараққий этган ва машиналашган қишлоқ хўжалиғи, ривожланган илму-фан, маданият ҳамда маориф дидири сифатида на мол топишини таъминлади.

Бирок биз улуг доҳий В. И. Ленин ва Коммунистик партия муттасил таълим берганиден, эришилган ютуқлар билан асло қа ноатланиб қолмаймиз. Партиямиз XXIV съезди коммунизм сари ривожланишининг янги-янги уфқларини очди. Ҳаётнинг барча соҳаларида шундай юксак кўрсаткичларга эришмоқчилик иераник, натижада туқининчи беш йиллик учун партия белгилаб берган ҳамма планлар муваппақ ва ошириб адо этилди. Ленинча Коммунистик партиянинг бош секретари Л. И. Брежнев СССР касабасоювларининг XV съездида сўзлаган ёрқин нутқида: «Уртоқлар! Биз ривожланишнинг жуда мароғиди ва айни вақтда мураккаб босқичда турибмиз, мамлакат халқ хўжалигининг ўсганлиғи, фан-техника революцияси, халқлар шарт-шароитларининг ўзгариши бутун инсониятнинг ус-луби, методига, уни ташкил этишга янги, янада юксак талаблар қўяди», деб бу ҳақда аниқ ва конкрет гапириб ўтди.

Ленинча ғамхўрлик ва талабчанлик руҳи партиямиз фаолиятининг жанговар белгиларидандир. Инсон ҳақида, меҳнат кишининг моддий ва маънавий фаровонлигини янада ошириш, коммунистик жамиятнинг етуқ граждандани воғга етказиш устида қайғуриш партия ташкилотларининг ҳақиқат диққат марказида турибди.

Буюк Ленин йўлидан бориб Ватанимиз қандай юксалишларга эришганини Совет Ўзбекистони мисолида ҳам аён кўраимиз. Утишида иқтисодий, бениҳоя қолоқ, маърифат ва маданиятдан бебаҳра, кул тоғонлама зулм исқинасида бўлган улкамиз Ленин замонасида катта тараққиёт йўлига чиқиб олди. Дидиримизнинг ҳозирги ривожланган саноати, кўп тармоқли қишлоқ хўжалиғи, обод ва фаровон шаҳар-қишлоқлари, илму-фан ва маданият соҳасидаги муваффақиятлари Ленинча миллий сиёсатининг тантанаси бўлиб, дилпарин фахру-ифтихор ҳисси билан тўлдиради. Ленин таълимотида амал қилган партиямиз феодализм поғонасида қотиб қолган бир улкани тараққиётнинг написталигини босқинчи четлаб ўтган ҳолда коммунистик нурли жамият майдонига олиб чиқди.

Эндиликда Совет Ўзбекистони Ленин чиронлари ёғдусига чўлганган, ҳечис пахтазорлари барр урган, жавоҳир қонлари билан шукрат топан, саноати гуриқраган қудратли социалистик республикага айланди. Партия раҳбарлиғида, қардош халқлар ҳамкорлиғида у замонанинг илгор фан муъжизалари билан қўролланиб, йирин индустриал ва маданият қиффа касб этди.

Биз республикамиздаги ҳамма-ҳамма буюк ўзгаришлар — Мирзачўл ва Қарши даштидаги улкан курилишларда, Зарафшон ва На. воний шаҳарларининг нақирон бастиде, академия ва дорилфунунлардаги илмий яратувчиликда, водий ва оҳоларимизнинг тобора лш-наетган курида, энг аввало, совет кишининг бой маънавий олами ва инжодорлик фаолиятинида ҳаммаша Улуг Ленин ишининг абдий тантанасини кўраимиз.

Лениннинг буюк ва улмас номи, марксча-ленинча таълимот давримиз прогрессининг байроғи бўлиб, маҳон меҳнат аҳлини нураш ва ғалабалар йўлига бошлайверади.

Владимир Ильич Лениннинг номи ва иши асрлар бўйи яшай-версин!

ЭКОНОМИСТ-ЛЕКТОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА УЧРАШУВИ

Тошкентда партия, комсомол, касабасоюз комитетлари ва «Билим» жамиятининг иқтисодий билим тарқатиш билан шуғулланувчи лекторларининг республика семинари бўлиб ўтмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чакирган бу семинар КПСС иқтисодий сиёсати билан социалистик мусобақа масалалари, социал пропаганди қилишга бағиш-

ланди. Раҳбар партия ва совет ҳодимлари, Ўзбекистоннинг та-ниқли олимлари лекциялар ўқи-моқдалар.

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиғи муносабати билан лекция пропагандаси вазиофалари, шунингдек, иқтисодий билим тарқатиш хусусиятлари ва методикасига бир қанча лек-торлар бағишланади. (ЎзТАГ).

В. И. Ленин 1922 йил 20 ноябрда Большой театрда нутқ сўзлайётди.
РСФСР халқ расоми П. В. Васильев чизган расм. ТАСС фотохроникаси.

КўП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1972 йил 10 апрель Фармонига биноан, Ўзбекистон ССР-да яшовчи кўп болали 381 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғи топширилади. (ЎзТАГ).

ИЛГОРЛАР СЛЕТИ

20 апрелда Тошкентда идорага қарашли бўлмаган қоравуллик илгор ҳодимларининг биринчи республика слети бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР ички ишлар министри Х. Х. Яҳёев КПСС XXIV съезди талаблари асосида аниқш бўлинишларини вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Идорага қарашли бўлмаган қоравуллик ҳодимлари иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар, ўз ишларини янада яхшилаш йўллари белгилаб олдилар. (ЎзТАГ).

ЮРИСТЛАР КЕНГАШИ

Ўзбекистон ССР ички ишлар органилари тергов аппаратлари раҳбар ҳодимларининг республика семинар-кенгаши Тошкентда бир неча кун давом этди. Кенгашда республика Юстиция министри, Олий суди ва прокуратуреси вакиллари қатнашдилар. Кенгаш қатнашчилари тергов ишининг аҳолини аналитик қилдилар, тажрибаларини ўртоқлашдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

Дания жамоат ишлари ва транспорт министри, атофдаги муҳит масалалари билан шуғулланувчи министри, парламент аъзоси Е. Кампманн Ўзбекистон ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда.

Дания министри ва унинг ҳамроҳлари 20 апрелда Бухорога бордилар.

ЭКИШНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАЙЛИК!

Андижон пахтакорларининг ғалабаси

Куня кеча область пахтакорлари республикада биринчи бўлиб экишни тугаллаганликлари ҳақида ғалаба рапорти йўлладилар. Сифатли таёрланган 185,6 миң гектар майдонга барака уруғи қодалди. Бу йилги об-ҳаво ноқулайлиғига қарамай чигит экиш ўтган йилги мuddатда тугалланди.

Область деҳқонлари беш йилликнинг иккинчи йилида она-Ватанга 550 миң тонна «оқ олтин» армуғон қилишга сўз берганлар. Улар ўз ваъдалари йўлида биринчи қадамини муваффақият ташладилар. Бу муваффақият механизаторларнинг меҳнат жасорати, дала ишлари ва чигит экишининг пухта уюштирилганлиғи

ҳамда техника ва экиш агрегатлари мавсумга ўз вақтида таёрланганлигининг самараси бўлди. Областининг кўпгина илгор ўчиқликлариде дастлабки яшил квадратлар пайдо бўлди. Чопиқ тракторлари гўзаларга биринчи ишлов беришни бошлаб юборишга тахт турибди.

ИҚТИСОДИЙ СОВЕТ ЙИҒИЛИШИ

САМАРҚАНД. [«Совет Ўзбекистони муҳбири». Бу ерда область Советининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда область партия комитетининг секретари ўртоқ А. Керимовнинг чорва ем-ҳашақ Базисини мустахкамлаш ҳақидаги докладни тингладилар.

Йиғилишда Зомин район ғаллакорлари ва Кабарда-Балқария АССР деҳқонларининг мурожаатлари маъқулланиб, маккежўхори ҳосилини ошириш тадбирлари белгиланди.

Область иқтисодий советининг раиси, область партия комитетининг биринчи секретари С. Усмонов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов қатнашди ва нутқ сўзлади.

Л. ЭРҒАШЕВ.

УЧ РАЙОН РАПОРТИ

Наманган етай деб чигит экиш ниҳоясига етай деб қолди. Беш йилликнинг иккинчи йилида ҳосилдорлиқни 35 центнерга етказиш мажбуриятини олган Учрайон пахтакорлари чигит экишнинг областда биринчи бўлиб та-момладилар. 14292 гектар пахта майдонига барака уруғи ташланди.

Шунингдек, Тўрақўрғон ва Учкўрғон районларининг марда-майдонлари ҳам чигит экишни та-момлаганликлари ҳақида рапорт бердилар. Дастлабки гектарларда яшил квадратлар ҳосил бўла бошлади.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

Маккажўхори униб чиқди

Сурхондарё областининг хўжаликлари манжажўхори экиш планини бажарди. Бу ерда 10,5 миң гектар ерга манжажўхори уруғи ташланди. Область манжажўхори дон учун манжажўхори экишни кўпайтирдилар. Пландеги ернинг яримдан кўпроғига дон пишириб олинадиган манжажўхори экилди. Серхоси «ВНР-338» навнининг уруғи ташланди.

Кўпгина хўжаликларда манжажўхори дуркун униб чиқди, экинлари парвариш қилишга киришди. Экинларга маҳаллий ва минерал ўғит солинмоқда.

ДАЛАЛАР КЕНГАЙТИРИЛДИ

Избосан райониде чигит экиш жадал суруятлар билан ўтказилди. Бунга ишлар яхши ташкил этилганлиги ва айниқса мавсумга пухта тайёргарлик нурилганлиғи туфайли эришилди. Тўрт миң гектардан орттир ер яхшилаб текисланди. Пайкаллар анча йиринлаштирилди. Бунинг учун бир ярим миң туп дарахт бошқа жойга кўчириб ўтказилди, ўттизта ички хўжалик ариқ ва канал текисланди. Пайкаллар қайта тузилган. Лиги механизаторларга дала ишларини бутун мавсум давомиде анча унумли олиб бориш имконини беради. Бу йил район меҳнатчилари бутун ҳосилининг учдан иккин қисминини машинада териб олишни мўлжалламоқдалар.

Яшасин абадий барҳайт интернационал

таълимот, барча мамлакатлар меҳнаткам-

ларининг империализмга қарши, социализм ва

коммунизм ғалабаси учун кураш байроғи—

марксизм-ленинизм!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чакирлиқларидан).

1 МАЙ ШАРАФИГА

Й И Р И К АСФАЛТ ЗАВОДИ

Янгиерда республика аҳамиятга эга бўлган йиринг асфальт-бетон заводи барпо этилди. Бу корхона СССР ташкил топган кунининг 50 йиллиғи нишонланадиган кунгача қуриб битказилиши мўлжалланган. Завод тўла қувват билан ишга тушган, йилига 900 километр ҳажмдаги йўл қурилишга асфальт тайёрлаб беради.

Биринчи Май шарафига қурилиш ишларини янада қизитиб меҳнат қилаётган завод бунёдкорлари баҳор байрами кунгача корхонанин бош корпусини қўлдан чиқариш учун ҳаранат қилишаётди.

КОРХОНА ҚУВВАТИ ОШАДИ

Фарғона область Кирова районидаги молиқ фабрикасида йилга 10 миң тонна кийим молиғи ишлаб чиқарадиган янги катта цех биноси барпо этил-

ди. 1 Майгача цех монтаж-ни тугатиш ийли билан ишж-аткорона меҳнат қилаётган қу-рувчилар белгилаган қури-лишнинг монтаж топириқларини орттириб адо этаётдилар.

Янги цехда «ЧВР-600» мар-кали 60 та таров машинаси ва 7 та тропиль агрегатлари ўрнатилди. А. Хойиматов бошлиқ монтажчилар бригадасининг Р. Сейдаблаев, Ф. Мамазааров, Е. Нишонов, И. Қо-билов сингари сергайрат иши-лари қувиқ топириқларини 140-150 процента етказиб ба-жаришаётди.

СУТ—БУЛОҒИ

ГУЛИСТОН, 20 апрель, (ЎзТАГ). Сирдарё областидеги 1-«Боеву» совхозининг чорвадорлари йил бошидан бери ҳар бир сугирдан миң килограмдан сўт соғиб ол-дилар. Бу — ўтган йилнинг шу даври ичиде соғиб олинган сўт-дан юз килограмдан орттиқдир. Совхоз чорвадорлари сугирлар мақсулдорлигини йил сайин оши-риб давлатга сўт сотиш йиллик планди доимо мuddатидан бир ярим-икки ой аввал бажариб келмоқдалар.

Фермада меҳнатчи аниқ та-шқил этишга муваффақ бўлибди. Энг сермеҳнат ишлар меҳанза-циялаштирилган. Озуқа тайёрла-шга катта эътибор берилмоқда.

ХУШ КЕЛИБСИЗ, АЗИЗ МЕҲМОНЛАР

Ўзбекистон дидирида халқлар дўстлигининг янги улкан байрами — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиғига бағишланган совет адабиёти кунлари бошланади.

Республика пойтахти 20 апрелда тантана қатнашчилари — та-ниқли совет ёзувчиларини, қардош республикалар адабиётчилари-нинг вакилларини хушнудлик билан кутиб олди. Ёзувчиларнинг группасига СССР ёзувчилар союзи правленесининг секретари В. М. Коневников бошчилиқ қилмоқда.

Азиз меҳмонларни аэропортеда республика инжодий союзлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, маданият ариобла-ри, шаҳар меҳнатнашларининг вакиллари самийин табриқладилар. Тантаналарнинг байроғи Тошкентда кўтарилади. Қардош рес-публикалар адабиётчиларининг вакиллари Ўзбекистоннинг турли областларида бўладилар, шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари билан, ҳамкасб дўстлар билан учрашадилар. (ЎзТАГ).

ЧИГИТ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида чигит экишининг бориши тўғрисида 1972 йил 20 апрелга бўлган МАЪЛУМОТ

(Биринчи сўтун — областлар, ик-кинчи сўтун — чигит экилган май-дон (миң гектар ҳисобиде) учин-чи сўтун — планга нисбатан про-цент ҳисобиде).

Андижон	185,0	100,0
Наманган	131,4	97,0
Тошкент	133,6	95,3
Сурхондарё	113,8	91,0
Бухоро	123,2	91,3
Қишқадарё	175,6	78,4
Қашқадарё	67,2	63,9
Фарғона	108,5	57,0
Самарқанд	97,0	55,5
Хоразм	22,2	21,3
ҚҚ АССР	4,0	3,3

Республика бўйича: 1161,5 69,9

..МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМНИНГ МИЛЛИЙ МАСАЛА СОҲА- СИДАГИ ТАЪЛИМОТИ АМАЛДА СИНОВДАН ЎТДИ, ЛЕНИН- ЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ЭСА ТЎЛА ҒАЛАБА ҚОЗОНДИ.

(КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик туғрисида»ги қароридан).

ЗАМОНДОШЛАР В. И. ЛЕНИН ҲАҚИДА

«ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ҲАҚИДА ВА ҚАНДАЙ КИШИЛАР УРТАСИДА ПАЙДО БЎЛМАСИН, УНИНГ БУ ПАЙДО БЎЛИШИ БИРОН МУҲИМ МАСАЛА ТЎҒРИСИДА ФИКР БИЛДИРИШ ЗАРУРАТИ БИЛАН БОҒЛАНГАН БЎЛСА, У ДАРҲОЛ ҲАММАНИНГ БУТУН ЭЪТИБОРИНИ ЎЗИГА ТОРТАДИ, ДЕБ ОЛДИНДАН АЙТИШ МУМКИН ЭДИ. У ҲЕЧ ҚАНДАЙ ДАБДАБАЛИ, БАЛАНДПАРВОЗ ГАПЛАР ГАПИРМАС ЭДИ, ЛЕКИН У ГАПИРГАН ГАПЛАРИНИНГ ҲАММАСИ ШУНДАЙ АСОСИ ВА СЕРМАНО, ШУНДАЙ УРИНЛИ ВА ТАЪСИРЛИ БЎЛАР ЭДИКИ, БУНДАЙ ГАПИРА ОЛАДИГАН КИШИНИНГ ГОЯТ КАТТА ИҚТИДОРИ ҲАММАГА ЯҚҚОЛ МАЪЛУМ БЎЛАР ЭДИ.

Г. М. КРИЖАНОВСКИЙ.

В. И. ЛЕНИННИНГ ЕРҲИН ОБРАЗИ, УНИНГ ИНСОНИЯТНИ ҲАР ҚАНДАЙ ҚУЛЛИКДАН ОЗОД ҚИЛИШ УЧУН КУРАШИ БИЛАН ТУЛА ҲАВЕТИ, УНИНГ ЎЛМАС ИДЕЯЛАРИ КИШИЛАР ҚАЛБИДА ЯШАМОҚДА ВА АВАДИН ЯШАЙДИ, ХАЛҚИМИЗНИ ВА БУТУН ТАРАҚҚИЙПАВВАР ИНСОНИЯТНИ ХАЛҚЛАР ЭРТАСИДА ТИНЧЛИК УЧУН, КОММУНИЗМНИНГ ЎЗИЛ-КЕСИЛ ҒАЛАБАСИ УЧУН КУРАШГА РЎХЛАНТИРАДИ.

А. А. АНДРЕЕВ.

ТАРАҚҚИЁТ МЕЗОНИ

В. И. ЛЕНИН ПУЛАНМАСИ БИЛАН

Н. К. Крупская айтганидек, «ҳозирги вақтда мамлакатимизда олиб борилаётган ҳамма ишларда Ильичнинг роли қанчалик катта эканлигини биламиз. У кўп ва жуда кўп йилларга мустақим куч-қувват бахш этган». Бунда ифодаланган қимматли фикрлар бугунги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаган. Сўзимизнинг исботи учун Совет Шарқда гуллаб-гиллаётган Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасини ерқин мисол қилиб келтириш мумкин.

Совет Ўзбекистонининг бугуни билан биз — Ленин йўлнамаси билан келган алағилга ва жанговар йиллар ўртасида осмон билан ерча фарқ бор. Тошкент Давлат университети тарихини кўздан кечириган ҳар бир киши ўтмиш билан бугунги кунни, албатта, қиёс қилиб кўради.

Шубҳасиз Ўзбекистонда, шу жумладан, Ўрта Осиё республикаларида фан, маданият ва техниканинг тараққиёти Туркистон Давлат университетининг ташкил этилиши билан боғлиқдир. Социалистик Меҳнат Ҳақрамони, Давлат мукофоти лауреати марҳум Т. Н. Қориниёзов, Ленин мукофоти лауреати марҳум Ҳ. Абдуллаев, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. Содиқов, Социалистик Меҳнат Ҳақрамони С. Юнусов, академиклардан Т. Саримсоқов, С. Сирожидинов, марҳум М. Уразбоев, шунингдек У. Орипов, Т. Зоҳидов, С. Азиев, Ш. Толипов, Ҳ. Усмонов ва бошқа юзлаб олимларнинг жаҳонга таъини ҳам шу кўтулг даргоҳ бўлди.

Владимир Ильичнинг содиқ дошларидан бири Н.

Нариманов: «Мен чекка ўлкалар масаласида ўртоқ Ленин билан бир неча бор гаплашганман. Ҳар сафарги суҳбатда мен унинг қалбда чекка ўлкаларда ҳодимлар тайёрлаш учунгина эмас, балки кўп миллионли Шарқ меҳнаткашлари оммасининг онги ва қалбига бевосита таъсир кўрсатиш учун намунади мактаб вужудга келтириш истаги тўлиб-тошганига тобора кўпроқ ишонардим», деб ёзган эди. Совет Шарқда, шу жумладан Ўзбекистонда ҳам дохил ороу қилган кун келди — Давлат университети ташкил топи ва у Ўрта Осиё республикалари ҳамда Қозоғистон учун юқори малакали кадрлар етиштириб бериш марказига айланди.

Инсон ҳаётида шундай воқеалар бўладими, у ойлари ва йиллари ўтгандан кейин ҳам сира ёлдан кўтарилмайди. Ҳаммамиз учун кўтулг бўлган бугунги кунда ленинчи партия раҳбарлигига босиб ўтилган йўлга зўр ифтихор билан назар ташлаймиз. Бу билан биз Ўзбекистоннинг ўтмишида қолдирилган тараққиёт ғўжқилари сари кўтарилганлигини кўраемиз. Ленин йўлнамаси билан Тошкентда келиб, Ўрта Осиёда миллий кадрларни тайёрлаш ишида актив қатнашиб, фан, техника ва маданиятнинг барқ уриб юксалишига муносиб ҳиссамизни қўшганлигимиз билан ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймиз.

А. И. ВВЕДЕНСКИЙ,
биология фанлари кандидати, Бериуни номидagi республика Давлат мукофоти лауреати.

Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига қарашли, Тошкент тепловоз депоси ишчилари партиянинг 1 Май Ҳақиринларини зўр кўзон билан кўзми ошди. Депонинг барча ишлаб чиқариш цехлари, участкалари қол-лействалари янада барқли меҳнат қилишга интилош-тирлар. СУРАТДА: илгор ишчилардан в. Каргопольцев ва Т. Шорасулов ўртоқлар ишлаб чиқарилган детал сифатини кўздан кечиришайтир.

И. Глауберзон фотоси.

РЕСПУБЛИКА ФАХРИ

Кўзимиз қорачиқдан азиз она-Ватанимиз учун ҳаёт-мамат жанг-ги борарди. Гитлерчи газдаларга кетма-кет зарбалар бериллаётган пайт. 1944 йил, 5 март тонги... Темир-терсан уюмлари гарамланган кенг цехда Ўзбекистон республикаси ҳукумати раҳбарларидан тортиб, то норомна кийган ишчи йигит-қизларгача — барча бу ерга йиғилган эди. Қалбларда ҳалқон...

Омонатгина ўрнатилган мин-барга чекрасидан нур ёғилиб турган, басавлат бир киши кўтирилиб, сўз бошлади. Бу — республикаимизнинг биринчи президенти Йўлдош ота Охунбобоев эди.

— Ўртоқлар! Ёш социалистик республикаимизнинг қадрига захирашлар! — деди Йўлдош ота. — Дохилимиз Владимир Ильичнинг юксак орауларни рўбига чиқмоқда. У ҳақиқатда Ўзбекистон индустриалашган ўлкага айланган тарихида ҳақиқатда йилларди. Манз, бугун Ўзбекистонимизда Ўрта Осиёда ягона металлургия заводи барпо этилди. Бу, бизнинг илмисиз ғалабамиздир. Бугун шу ягона норомнаимиз ишга тушириб юборишга руҳсат этгасиз.

Мартен печидан туринлаб чиқиб турган олов қалбларга янада ҳалқон ва зава кўшарди. Мартен печининг баланд пештоқида «Ленин василатлариға содиқлик!» Биз бўйбд этган бу кудратли норомна — фашист-газдаларга катта зарба бўлажак! Тортигимизни набул эт, монажон Ватан! деган сўзлар ёзилган лоларанг алвонлар чўғдек товланди. Цех бошлиғи Е. Лукиничовнинг буйруғи эшитилди. Ҳ. Ғаниев, И. Маҳмудов, С. Тимохин, И. Алмағинов ишга ўнлаб забардаст металл эритувчилар, металл куювчилар ишга киришиб кетишди. Чакқон лик билан темир-терсанларни пачи «халқимизга» иргита бошлашди.

Шу кун 16 соат давомида 35 тонна пўлат эритилди. Биринчи ўзбек мора метали олинди.

Йиллар ўтди. Бенобод металлургия заводи тўхтовсиз ишлаб, кудрати ошиб бораверди. Мартен печлари таномиллаштирилди. Қўл кучига асосланган кўпгина иш жараёнлари механизациялаштирилди ва автоматлар зиммасига топширилди.

Заводни агар нафтизмизда та-савуур этсан, унда икки асосий — мартен ва прокат цехлари кўзга ташланади. Мартен цехида пўлат эритилиб, формага солинса, прокатда тайёр маҳсулот ҳолига келтирилади.

Мен 24 йилдан бери смена мас-тери бўлиб ишлайман. Қолянтимиз жуда азил. Чўғдек ёниб турган ярим тайёр металл потоки линия орқали бизнинг станга келиб тушади. Унинг ҳарорати 800-900 даражадан ошиб бўлади.

Прокат цехи қолле-тивни ўтган йили пладан ташлари 5630 тон-надан зиёд прокат ишлаб чиқар-ди. 284 тонна металл, 684 минг киловатт-соат электр энергия, 1282 куб метр газ тежаб қолиш-га эришди. Биргина бизнинг бри-гада коллектив 251 тонна ме-талл иқтисод қилди. Пайвандчи П. Абдуллаев, вальцовачи Т. Усмо-тов, В. Лазовский, Р. Бикиров, оператор М. Рилова, А. Раснова каби сергайрат ишчилар топиш-риларни муттасил 140-150 про-цент бақаришайтир. Улар бир неча рационализаторлик тақлиф-ларининг авторларидир.

Маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш, йўлаб-хон ашё материаллари тежа-ш, барқали меҳнат қилиш — бар-чамизнинг шу кунги шioriимиз-га айланган. Бу йил дохилимиз В. И. Ленин туғилган кунга 102 йил бўлади. СССР ташкил топан кунининг 50 йиллигини байрам қиламиз Ана шу кўтулг тантана-лар шарафига муносиб меҳнат армуғони ҳазирлаш эзу нияти билан меҳнат қилляимиз.

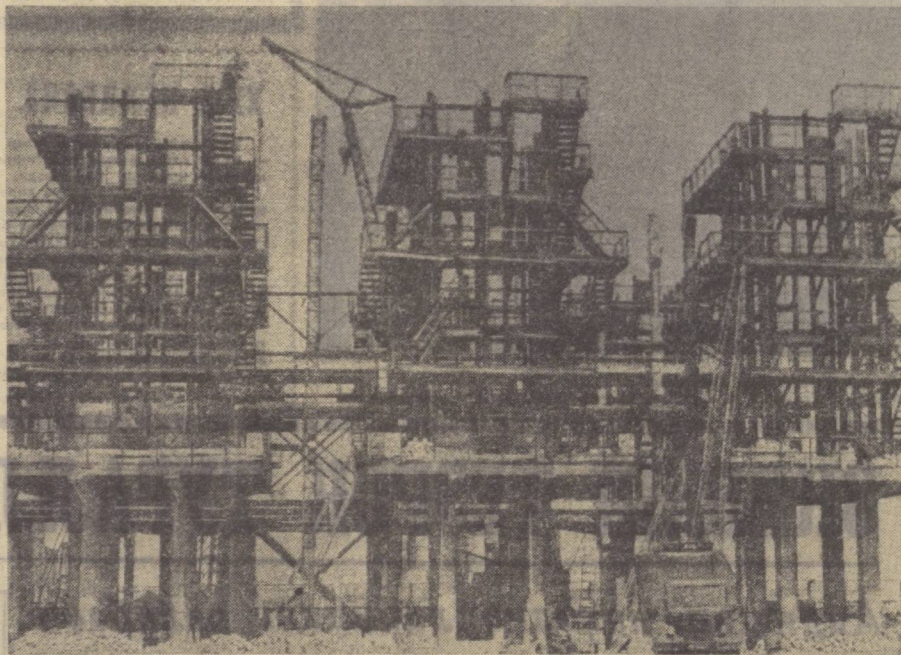
Санд НУРИДИНОВ.

Бенобод металлургия заводи прокат цехининг «300» стани смена мастери, Социалистик Меҳнат Ҳақрамони.

Фаргона нефтин қайта ишлаш заводи янада кенгайтирилляпти. Янги-янги ишлаб чиқариш корпуслари қуриллапти. Суратларда (юқоридан) нефтин қайта ишлаш қурилмаси ишюотида фидонолиги кўрсатилган «Неф-тезаводмонтаж» трестига қарашли 2-бошқарма монтажчилари М. Слейпини, бригадир Н. Торчинский, Р. Кер-бер, В. Ковтун ўртоқлар. (Пастда) бунёд этилаётган янги куеватларнинг умумий кўриниши.

Г. Бойнов фотоси, (ФЭТАГ).

В. И. ЛЕНИН — СССРНИНГ ТАШКИЛОТЧИСИ

Шу йил 30 декабрда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ташкил то-панига роса 50 йил бўлади. Бу тарихий кун-ни совет халқи мамлакатимизда коммунизм қурилиши тобора авж олаётган кунларда байрам қилади.

Ана шу юбилейга тайёргарлик КПСС XXIV съезди голялари ва қарорлари таъси-ри остида ўтмоқда. Меҳнаткашлар съезд белгилаб берган планларни меҳнат гайрати ва сиёсий фаолияти гоёт ўсган бир вази-ятда баъжарайотганликлари жамаиятимиз-нинг маънавий-сиёсий бирлигини, партия билан халқнинг монолит жипслигини, бу Совет Иттифоқидagi барча халқларнинг бу-зилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкор-лигини янада зўр куч билан намойиш қи-лади. Съезд голялари жаҳон социалистик ҳамдўстлигини, коммунизм ва ишчилар ҳаракатини янада мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда, бутун халқро вазиятга, тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашга самарали таъсир кўрсатмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Совет

Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тай-ёргарлик туғрисидаги қарорда таъкид-ланганидек, «СССРнинг ташкил топиши ў-зининг сиёсий аҳамияти ва социал иқтисодий натижалари жаҳонда Совет давлати тари-хда жуда катта ўрн олиди».

Совет Социалистик Республикалари Итти-фоқининг ташкил топиши тарихий аҳамият-га эга бўлган буюк воқеадир.

Кишилик жамаияти тарихида биринчи бў-либ барча миллатларнинг тенг ҳуқуқлиги-ги, дўстлиги ва тенглигига асосланган, кўп миллатли социалистик давлат вужудга келди.

Социалистик жамаията миллатларнинг

сиёсий тенг ҳуқуқлиги таъминланди, уларнинг Совет миллий давлати тузили-ди, эски тузумдан мерос қолган иқтисодий ва маданый тенгсизлик ҳам тугатилди. Барча Совет миллий республикалари ўзаро кар-дошларча ёрдамга, биринчи навбатда улуғ рус халқининг ёрдамига таяниб, замона-вий саноатни, қолхоз тузумини барпо эт-

дилар. Шаклан миллий, маъмулан соци-алистик маданиятни вужудга келтирдилар. Илгари қолоқ бўлган кўпгина халқлар ка-питалистик тараққиёт босқичини кетлаб-лаб, социализмга дарах қадам ташлади-лар.

Ишчилар синфининг ва барча меҳнат-кашларнинг геннал йўлбошчиси ҳамда ус-този, Коммунистик партиянинг асосчиси В. И. Ленин Совет Социалистик Респу-бликалари Иттифоқининг илҳомчиси ва та-шкилоти бўлди.

В. И. Ленин марксистик таълимотни жо-ди тарзда ривожлантириб, Коммунистик партиянинг миллий масала юзасидан илмий жиҳатдан асосланган программасини иш-лаб чиқди. Бу программа ва сиёсатнинг асоси — миллатларни бир-бирлари билан яқинлаштириш, барча халқларнинг кар-дошларча иттифоқи ва ҳамкорлигининг мустақим принципи бўлган пролетар ин-тернационализм голяларидир.

В. И. Ленин маълум миллатларнинг ў-з тақдирини ўзлари белгилаш ҳуқуқи ва мус-

тақиллиги талабини илгари сураб экан, бун-да миллатларни чинкамак демократик, ин-тернационалистик негизда яқинлаштириш голясини асос қилиб олди.

«Халқларни пул кучи билан эмас, таёқ кучи билан эмас, зўрлик билан эмас, балки икхтирий розилик асосида, меҳнаткашлар-нинг эксплуататорларга қарши ҳамжиҳат-лиги асосида бирлаштирамиз ва қўшамиз», — деб ёзган эди. В. И. Ленин.

Улуғ Октябрь Социалистик Революцияси ғалабасидан кейин В. И. Ленин халқлар-нинг ҳуқуқий тенглиги ва дўстлиги сиёсати-ни амалга оширишга бевосита раҳбарлик қилди. Кўп миллатли совет давлати асос-ларини қурди. В. И. Ленин партия програм-маси лоихасида (1919 йил) миллатларнинг миллий туғуларига гоёт эҳтиёткорлик би-лан қараш, миллатларнинг тенглиги ва эркинлиги принципини оғшайми амалга ошириш, миллатларнинг тўла ишончига, қардошларча ҳамкорлигига асосланган икх-тирий мустақим иттифоқини тузишга эри-шиш зарур эканлигини таъкидлаб, «бунгада гоёт чидам ва эҳтиёткорлик билан иш қи-риш керак...» деб кўрсатган эди.

В. И. Ленин совет республикаларини яго-на иттифоқ давлатига бирлаштириш вази-фасини кўйди ва социалистик қуришнинг иқтисодий жаҳатдан гуллаб-яшнаш учун бу вазифани амалга ошириш жуда катта аҳамиятга эга, деб таълим берди.

Совет Социалистик Республикалари Итти-фоқини бевосита ташкил қилиш даврида Ленин миллий сиёсатнинг асосий принци-пларини ривожлантирди.

1922 йилда совет республикаларини яго-на иттифоқ давлатига бирлаштиришга тай-ёргарлик кўриш юзасидан амалий ишга киришилди. 1922 йилнинг август ойида

КЎТУЛГ ДАРГОҲ

ўнлаб макет ва бошқа экспонатлардан фойда-ланмоқдамиз. Мамлака-тимизда биринчи бўлиб амалга оширилган тех-ника янгилиги — музей-нинг ўз телевизион мар-казидан II канал орқа-ли ҳамда 280 ўринли ки-но-лекция залидан бе-риб бориладиган тари-хий воқеаларга онд камёб, ҳужжатли кино-ленталар жуда қўл кел-моқда. Ҳозир бу йўна-лишда, инженер-техник-ларимиз илмий ҳодим-лар билан ҳамкорликда катта ишлар қилишайтир. Амалга оширилаётган ишлардан бири авто-матик тизим. Унинг би-ринчи синовлари муваф-фақиятли чиқди.

Ҳозирги вақтда авто-матик гидни залга жо-рий қилишдек муҳим ва-зифа турибди. Бу иш муваффақиятли амалга оширилаётди.

Лекция давомида тех-ник воситалардан фой-даланишнинг баъзи уму-

Араб Республикалари каби кўпгина давлатлар-дан юборилган меҳнат-кашларнинг Ленинга бўлган ушқун муҳаббат-ни ифодоловчи қизқар-ли материаллар ҳисоби-га ҳам бойиб бормоқда. Ўз навбатида, музейда алмаш фонднинг вуж-удга келиши натижаси-да мамлакатимиз ва чет эл мамлакатлари музей-лари билан ўрнатилган мустақим дўстона ало-қалар ривожланмоқда ва кенгаймоқда.

Жаҳондаги 70 мамла-кат акаллари — партия ва давлат арбоблари, махсус делегация аъзо-лари музейимиз меҳ-монлари бўлишди. Му-зейда бўлган кишилар ўзларининг қалб сўзла-ри битилган таассуротла-рини аъзиб қолдирганлар.

«Бугунги кун ҳаёти-мидаги энг ерқин ва ажойиб кундир, — деб ёзган эди таассуротлар

журналига Япониядаги Халқро Экономика ва Савдо университетининг профессори С. Кашима. — Мен Ленин ҳақида кўп китоб ўқиганман, ле-кин унинг ҳаёти ва ин-перриализмга қарши ку-раши фақат бугун кўз ўнгимда тўла намоён бўлди». АҚШдаги Мель-бурн университетининг профессори «Бу музей жаҳон тарихида буюк роль ўйнаган Инсонга ўрнатилган энг таъсирли ҳайкалдир», — деб ифо-далади. Швеция деле-гацияси аъзоси Фог-берн Лорензон ўз дўст-ларини номдан қуйдаги сўзларини аъзиб қолдир-ган: «Тинчлик ва дўст-лик шакли — Тошкент ажойиб санъат шакли ҳамдир. Ундаги ажойиб санъат дурдонаси — Ленин музейи — тинчлик ва тараққиётдаги янги ғалабалар кўрсаткичла-ридир». АҚШдан меҳ-мон бўлиб келган тури-стининг таассуротлари жуда характерли. «Бу музей мен кўрган кино-ларнинг энг гузалидир. Венгрия Давлат делега-цияси ўз таассуротлари-ни қуйдагича ифодала-ган: «Ҳамма Ленин иши учун содиқ одамларга бу музейни кўриш, у дунёнинг қайси бурчаги-дан келишдан қатъий назар, бир умрга уну-тилмас воқеадир».

Партия фаолиятининг муҳим масъулияти со-ҳаси — идеология ва оммавий-агитация ишида муҳим роль ўйнавчи му-ассасалардан бири — В. И. Ленин марказий музейи филиали ҳодим-лари яқинлашиб келаёт-ган кўтулг сана — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишда бутун куч ва гайратларини сарф-лайдилар.

Ҳ. МУСАХОНОВА,
В. И. Ленин Мар-казий музейининг Тош-кент филиали дирек-тори.

РКП(б) Марказий Комитетининг комиссияси тузилиб, барча миллий республикаларнинг акаллари ана шу комиссия саставига кир-тирилди.

РСФСРнинг бошқа мустақил Совет рес-публикалари билан ўзаро муносабатлари туғрисидаги масала партия Марказий Ко-митети Пленумида муҳокама қилиниши ол-динда маъмур комиссия ана шу масалани тайёрлади. В. И. Ленин томонидан ёзилган ҳужжатлар совет республикаларини бир-лаштириш асосларини ишлаганлиги панти-да кураш гоёт кескин тус олинганлиги ва бу масаладаги ленинча йўл ғалаба қилган-лигини ерқин акс эттиради.

Комиссия Марказий Комитет Пленуми олдидан «РСФСРнинг мустақил республи-калар билан ўзаро муносабатлари туғриси-даги резолюция лоихасини тузди. Лойи-ҳанин биринчи моддасида мустақил совет республикаларининг РСФСР саставига ав-тономия асосларида расман киришлари мақсадга мувофиқдир, деб топилиди. Шун-дай қилиб, «автономлаштириш» гоёси рес-публикаларни бирлаштиришга асос қилиб олинди. Лойиҳанин иккинчи моддасида Бутуроссия Марказий Ижроия Комитети, РСФСР Халқ Комиссарлари Совети ҳамда Меҳнат ва Мудоффа Советининг компетен-циялари республикалардаги тегишли мар-казий совет муассасаларига нисбатан жо-рий қилиниши лозим, деб кўрсатилди.

В. И. Ленин 1922 йил 27-сентябрда Сиёсий Боро аъзоларига ёзган мактубида бу лойиҳани жондий танқид қилди. Влади-мир Ильич лойиҳанин биринчи моддасини тубдан ўзгартиришни ва «РСФСРга кириш» иборасини «РСФСР билан биргаликда Совет Республикалари Иттифоқига расман кир-иш...» деган ибора билан алмаштириш-ни тақлиф қилди. Айни вақтда у барча рес-

Аълочи студентларнинг республика слёти олдидан

ИЛЬИЧ АВЛОДИ

Э. ГОФУРЖОНОВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг
биринчи секретари

«Илгари бутун инсониятнинг ақли-дилоли, унинг бутун генийи фақат бир нарсга учун: техника ва маданият бойликлари билан боғлиқ бўлишга, бундан бошқалари эса энг зарур бўлган маориф ва тарбиядан маҳрум қилиш учун ижод қилар эди, эндиликда аса техниканинг бутун мўъжизалари, маданият соҳасида эришилган барча ютуқлар умумхалқ мўъжизаси бўлиб, инсониятнинг ақли-дилоли ва генийи бундан бунга ҳеч қачон эътиборини қайтаради, экзистенциални воситасига айланибди».

В. И. Ленин томонидан Советларнинг Бутун Россия III съезди миқдорида туриб айтилган бу сўзлар олий мактабнинг революцион қайта қуришнинг асосий негизини ифода қилган эди.

1918 йил 2 августда Владимир Ильич РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг «Олий ўқув юртиларига қабул қилиш қоидалари тўғрисида»ги декретига имзо қилди. Ленинча декретда ўқиниш ҳақи бўлиб, олий ўқув юртига кириш учун миллий табалашиш ва бошқа чеклашларнинг ҳаммаси бекор қилиниб, давлат стипендиялари белгиланди. Инсоният тарихида биринчи марта университет ва институтлар ашғиш меҳнатчилар ва уларнинг фарзандлари учун кенг очиб қўйилди.

Студентлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳам-хўрлигини ҳар қадамда, ҳар соатда сезиб туришди. Бунинг қатори факультет ва ҳар кунги муаммалар республикамиздаги 39 олий ўқув юртида ҳозир 233 минг студент таълим оляпти. Фақат саккизинчи беш йилликда Ўзбекистонда 62 техникум ва 6 олий ўқув юрти, бу йил эса автомобил йўллари ва педиатрия институтлари очилди. Студентларга ҳалқи-

миз катта ишонч билдираётди. Ўзлаб энг яхши студентлар республика Олий Совети ва маҳаллий Советларнинг депутатлариди.

Аммо кимга эътибор қилайсиз, унга талаб ҳам ортади. Ўзбекистон олий ўқув юртилари ва техникумлари тўққизинчи беш йилликда 425 мингта янги мутахассис тайёрлашлари керак. Бу гоят муҳим ва масъулиятли вазифа. Бунинг қандай қилиб муваффақиятли адо этиш мумкин?

Биринчи ўринда ўқиниш масаласи туради. Билимларини қатъият ва кунт билан эгаллаш керак. Ўзлаб билим эгаллаш шун қадар катта социал аҳамиятга эгаки, студентларнинг ўқиниш уларнинг энг биринчи граждонлик бурчидир. Олий ўқув юртилари комсомол ташкилотларининг асосий вазифалари мана шунга жалб этилиши лозим.

Матълумки, ёш мутахассис корхона ёки илмий ташкилотларга келган даврда ўз мутахассислигини икки-уч йил давомида таъминлашлари боради. Бошқача қилиб айтганда, уларнинг умумий тайёрлигини 7-8 йилга қўйилади. Ахир, бу низоъда кўп муддат эмасми? Наҳотки, уни қисқартириш йўллари бўлмаса? Студентларнинг аудиторияларда олган билимларини амалий масалаларга янгилаштириш, уларда тадриқотчилик ва ўрганаётган ишларини илмий асосда умумлаштириш қобилиятларини қай тарзда шаклланди.

тириш мумкин? Ҳозирги пайтда студентларнинг турли илмий жамиятлари, студентлар конструкторлик бюралари ана шундай масалани ўртага ташламоқдалар.

Ўзбекистондаги ҳар беш студентнинг бири студентлар илмий жамиятнинг аъзосидир. Кейинги вақтларда республикамиз олий ўқув юртиларида таълим олаётган бўлажак мутахассисларнинг илмий-тадқиқот ишларида қизиқарили ва хилма-хил иш формалари пайдо бўлди. Ўзбекистонда бизда студентлар ижодий бирлашмаларининг сановат корхоналари, колхозлар, илмий-тадқиқот институтлари билан алоқаларини мустақамлаш сари дадил одам ташлашди.

Республикамизда олий ва ўрта маълумотли мутахассисларнинг санои йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Фақатгина саккизинчи беш йиллик давомида уларнинг сонини бир йилда марта ортди, ҳозирги пайтда 540 минг кишига етди. Ҳар минг ишлаётган совет кишисига эндиликда 68 олий маълумотли ва 76 ўрта махсус маълумотли йилгит-киз тўғри келади. Шундай бўлса ҳам баъзи касблар бўйича ҳалғича мутахассислар етишмаётганлиги сезилиб қолаётди. Мамлакатимиз учун иқтисодий, агроном, зоотехник, транспорт инженер-техник ходимлари, алоқачи ва юристлар етишмайди.

Биз экспериментал физика, назарий кибернетика, физик электроника, илмий техника тараққиётини ҳал қилувчи роль ўйнайдиган хўжалиқлар учун зарур бўлган математик тадқиқот ва программалаш ишлари билан шуғулланувчи мутахассисларга зарурият сезяпти.

Бундай мутахассисларнинг эгаллаган айрим ёшлар олий ўқув юрти дипломини олган, ўз касбларида ишламаслини ҳоллари ҳам юз бераётди. Бундан олий ўқув юртилари комсомол комитетлари ҳабардормикинлар? Улар бундай ёшларнинг ишлаб чиқаришда тадқиқот билан киришганлиги миксинлар? Қўшнча комсомол комитетлари бу ҳақда ҳеч нарсга билишмайди. Ваҳоланки, айниқса, комсомол ташкилотлари бундай ҳолдан беҳабар қилишлари мумкин эмас.

Бўлажак мутахассисларнинг ўз касбларини қай тарзда эгаллаётганлиги кўпчилик олий ўқув юртиларига қандай ёшлар кирганлигига боғлиқ. Олий ўқув юртиларига касблар бўйича йўналган мактаб ўқувчиларини қабул қилишда комсомол ташкилотлари алоҳида роль ўйнашлари керак. Республикадаги кўпгина олий ўқув юртилари комсомол комитетлари бу соҳада муҳим ишларни амалга оширмоқдалар. Улар жамоатчилик асосидаги қабул комиссиялари ишларида

катнашмоқдалар, қишлоқ жойларида консултация пунктлари ташкил этмоқдалар, оқинишлар қуни ўтказмоқдалар, факультетларда ёш математиклар, физиклар қуларини уюштирмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси ўз самарасини бераётди, албатта.

Биз ҳозирча мактабларга юқори малакали ўқитувчиларни жалб этишдаги барча имкониятлардан фойдаланаётганимизча йўл. Мактаб таълими жараёнида инженер-техник аниеллардан, педагогик ишларда аса аспирантлар ҳамда III-IV курс студентларидан, турли соҳалар бўйича мутахассислар тайёрлаётган олий ўқув юртиларининг студент ва аспирантларидан фойдаланиш мумкин. Дарс бериш ҳамма учун ҳам фойдалидир. Кишига, ўз билиминини яхши тушуниб олиши учун уни бошқаларга ўргатишдан ҳам муҳимроқ иш йўл.

Коммунистик партия ўзининг барча гояли ишларида совет кишиларидан янги гояларни шакллантиришга, уларнинг меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишларига биринчи даражали ўрин бериб келаётди. Студентларимизнинг ўтган йили териб берган биринча ўн минг тонналик «оқ олтин» ҳам уларнинг жамоатчилик асосида алоқиб ишларидандир. Студент-қурилиш отрядларида етти йил давомида қатнашган 60 минг киши 52 миллион сўмлик капитал маблағини ўлаштирди. Институт ва техникумларда ўқув йилининг янги меҳнат

семестри пайдо бўлди. Студент-қурилиш отрядлари тобора жамоатчиликнинг ишончини қозониб бораётди. Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездида ҳисобот докладыда ҳамда студентларнинг Бутун-Иттифоқ слётида сўзлаган нутқидан студент-қурилиш отрядларининг фаолиятига юқори баҳо берилди.

Ҳозирги пайтда 27 минг кишилик «Ўзбекистон-72» республика студент-қурилиш отряди сафарга тайёрланмоқда. Уларнинг сонини ўтган йилдаги нисбатан икки баравар кўпайди. Студентларимизнинг энг яхши вақиллари республикамиз шарафини ҳимоя қилиб, Приморье ўласидаги қурилишларга бориб ишлайдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида шундай деган эди: «Олий ўқув юртилари комсомол ташкилотларининг иши—муҳим ва жуда масъулиятли ишдир. Дарҳақиқат, институт ва университетда ўқиниш учун ҳар бир йилгит ва қишда мустақил шугулланиш системасига риоз қилиш талаб этилади. Бунинг учун аса эътибордан, соҳибнам бўлмоқ керак. Ўртоқларча талабчанлик, ўзига ва таварак атрофларига нисбатан ҳам талабчанлик, қатъий интизом, ўқув тартибидеда белгиланган асосий талабларни муттасил бажариш—бўлажак мутахассиснинг ўз касбининг устаси ва ҳақиқий граждон бўлиб етишиши учун энг зарур шартлардир. Бу фаилатларини студентда комсомол тарбиялаб волига етказиши лозим».

Ильич авлоди бўлган барча комсомол ёшларимиз, олий ўқув юртиларининг комсомол ташкилотлари бу сўзларни ўз фаолиятларининг ҳаракат программаси деб билимоқдалар.

В. И. ЛЕНИН БИЗНИНГ

ТАҚДИРИМИЗДА

Бахт

Колхозчилар, хизматчилар меининг ҳузуринга тез-тез келиб туришди. Улар бирор ташини билан ёки бирор иш юзасидан маслаҳатлашган келишди, албатта. Менга катта ишонч билдириб, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайлаган бу кишиларнинг ҳар бирини очини кўнгли билан қабул қилиш, эрдодини эшитиш, ердан бериш, нақзалларини бажариш мен учун мунаққас иш. Сайловчиларнинг талаб ва истаклари билан «Ўзбекистон» колхозидан иккинчи доний болалар богчаси очилди. Махсус билим юртиларини тугатган хотин-қизлар бу богчаларда тарбияли бўлиб ишланмоқдалар. Район марказидаги меҳнатчиларнинг нақаз бўйича ҳозир у ерда 2. меҳнатчиларнинг 140 кичиктойга мулкдорларини боғчан кўрмоқдалар.

Районимиздаги «Мосва», Киров номи колхозларда ҳам болалар богчалари, кўпгина кишиларда клублар нақз кўрмоқдалар. Меҳнатчиларнинг бу нақзалларини адо этиш учун ноқоз правленчилар ва кўпчилиги ташкилотлари билан тағайинлаш, маслаҳатлашнинг тўғри келиди. Нақзаллар адо этилаётганлигини, бинобарин сайловчилар эътиборлари қондирилаётганлигини ҳурсандим.

Ишдан кейин фарзандларини Руҳсера, Раъно, Шоҳисталарни боғчадан олиб қайтарганимиз ўйлаб қолганим: Жонанжон Вата, кимизда меҳнат ахлининг қадриятини нақзар банди! Мен, эрдий бир колхозчи халқ вакили сифатида республикамизда қатнашганларимиз. Колхозчиларимиз фаровон турмуш кечирмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси Ленин туфайли, Ленин партияси туфайлидир.

Октябрь туфайли кўлга киритган бахт-саодатимизнинг улугворлигини тасаввур қилиш учун илгариги вақтда хотин-қизларнинг аҳоли нақзар оғир эканлигининг бир эслаш, бувиларимизнинг бу ҳақдаги ҳиёолиларини тинглаш, кинг ўзи кифой. Шуларни ўйлар эканман, бахт-саодатимиз эвазига янада кўпроқ, самаралироқ меҳнат қилгани келади. Шундай қилмоқдамыз ҳам. Ўтган йили бригаданинг гентаридан 45 центнердан оқ олтин ундирган бўлса, бу йилги шаррамиз 50 центнер. Қўлимизда кудратли техника мавжуд экан, давлатимиз деҳқонларини минерал ўғитлар ва бошқа зарур ҳамма нарсга билан мўл-кўл таъминлаётган экан, бу имкониятлардан фойдаланиб, ҳосилдорлигини ошириш, она-Ватанга кўпроқ «оқ олтин» армуғон этиш—биз пахтакорларнинг вийдон ишимиз деб ҳисоблайман.

Саломат ЛАЙЛИЕВА,
Самарқанд области, Хатирини
районидagi «Ўзбекистон»
колхозининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг
депутати.

ЗАМОНДОШЛАР В. И. ЛЕНИН ҲАҚИДА

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ОКТАБРЬ РЕВОЛЮЦИОНАДА КЕЙИН КЎП ЯШАМАДИ, УНИНГ АНА ШУ ҚИСҚА ВАҚТ ИЧИДА ҚИЛГАН ИШЛАРИНИ БИРИТЕ ТУРГАН АСОСИЙ ГОЯ, АЛБАТТА, МАМЛАКАТИМИЗДА СОЦИАЛИЗМ ҚУРИШ ГОЯСИ ЭДИ, У СОЦИАЛИЗМ ЭЛЕМЕНТАРИНИ КУНДАЛИК ҲАЁТИМИЗГА ТОБОРА КЎПРОҚ СИГНАЛ БЕРИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛДИ.

В. В. КУЙБИШЕВ.

ИШЧИ ВА ДЕХҚОНЛАРИНИНГ БУТУН ДУНЯДАГИ ЭЗУВЧИЛАР УСТИДАН ТУЛА ГАЛАБА ҚИЛИШДА АСОСИЙ МАКСАДНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ, РИВОЖЛАНТИРИШ ВА БИР ДАҚИҚА ХАМ УНУТМАСЛИК ЛЕНИНГА ҚУЙЛАДИГАН ЭНГ ЯХШИ ЕДОРЛИК БУЛАДИ.

М. И. КАЛИНИН.

Оиламиз қалбида

Қишлоқ устига оқшом кўнди. Қуни билан тракторларнинг сурони тинмаган пайкаларга сукунат чўкди. Дала йўли ана серкатноа бўлиб қолди. Эрта тонгданок ерга барака уруғи экишча олган кишилар энди қишлоққа қайтишди. Қуни билан бригадалар, бирма-бир айланиб, ишининг боришини кузатиб келаятган эди. 4-бригада бошлиғи Жуманазар Шеров, 5-хўтх, бирга кетамиз, гап бора, деб қолди. Жуманазар кўрсанди. Чўкиш, унинг бригадаси экинча олдида. Эрта-киндик рапорт беришини мўлжаллаб қўйибди. Шунинг учун ҳам унинг кичик экинчада гапириниш кутганди. Йўқ, у бутунлай кутгилмаган мавзуда сўз очди.

— Бугун бригадамизда яхши гап бўлди, — деди у бироз ўйлаб қўйиб, — ўзингга маълум, Абдулла ота бизнинг бригадамизда яшаган эди. Бригада аъзолари бригадани отанинг номи билан атаб қандай бўларкин, деб сўрашди. Сен нима дейсан шунга?

Яхши тақлиф. Колхоз партия комитети, оиламиз правленчеси ва қишлоқ совети муҳонамисига киришш керак бу тақлифдин. Ҳақиқатан ҳам шу ерда яшаган, уларни эл ишига бағишлаган, элнинг обр-эътиборини қозон-

ган кишиларнинг номини абадийлаштириш, кўчаларни ва бригадаларини уларнинг номи билан аташ зарур. Бундай кишилар колхозимизда кўп. Мана, Абдулла ота Нунёзовни олайлик. Ёшлиги инкилоб оловларида, оқ гвардиячиларга, босмачиларга қарши курашда ўтди. Тўрткўни Жуманазар босмачилардан муфода қилишда қатнашди. Октобрда партия сарфига қабул қилинди. Қишлоққа биринчи коммунист бўлиб қайтди. Колхоз тузишда қатнашди, партия аъзоларининг раис бўлиб, хўжалиқини кўтарди. Бутун умрини эл иши учун сарфлади. Унинг айтган гапларини сира-сира унутмайман.

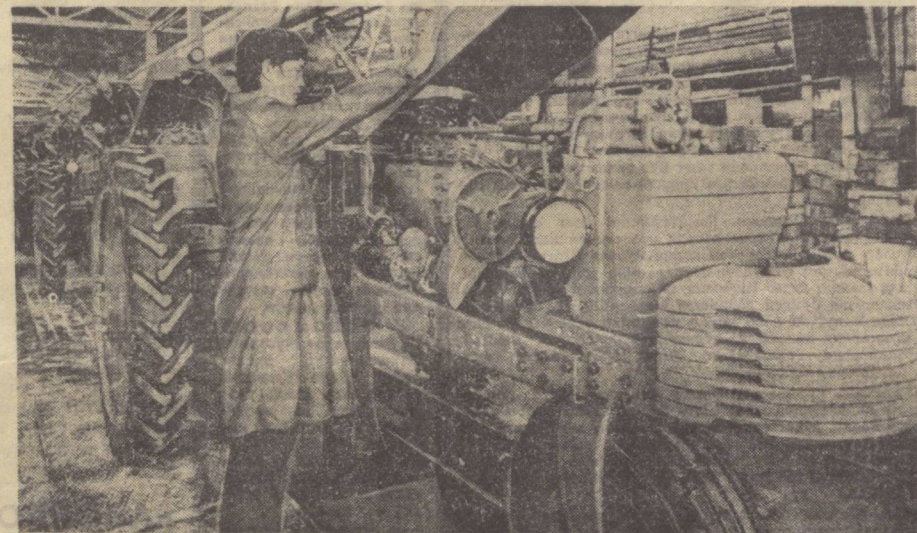
— Бу ҳур замонни бизга Ленин ва у тузган партия берди. Ҳаммамизнинг порлоқ тақдиримизда дохй сиймоси бор. Бугун кучимизни, ғайратимизни, умримизни ана шу порлоқ тақдир учун сарфласак ҳам оз, — деган эди у.

У ҳақ гапни айтди. Ленин бизнинг дилимизда. Колхозимиз аъзолари эл қатори дохй кўрсатмаларига амал қилиб, мислсиз ютуқларга эришди. Инкилобдан сўнг ўн-ун беш камбағал деҳқон бirlашган артел ҳозир йирк ва иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжалиққа айланди. У-

ган йили 960 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 46,3 центнердан пахта топишди. Янги даромад 2 миллион 472 минг сўмга етди. Қизилқум яйловларида минглаб қўй-қўзилар боқилмоқда. 964 бош қорамолимиз бор. Ўтган йили чорвачиликдан 50 минг сўм соф фойда олди.

Артел тузилаётган йили унда фақат биргина коммунист бор эди. Ҳозир аса коммунистлар санои 152 кишига етди. Уларнинг ҳаммаси ҳам ишлаб чиқариш илгори, чорвачилик ва пахтачилик усталари. Жуманазар Шеров бошлиқ бригада 55 центнердан пахта берди. Зариф Матқубов ва Урибой Машарипов ўртоқлар Бошлиқ бригадаларда аса ҳосилдорлик 50 центнерга етди. Қишлоқ устида замонавий посёлка қад кўтарди. Колхоз аъзолари СССР ташкил этилган кунинг 50 йиллигини давлатга 9800 тонна «оқ олтин» топишди билан нишонлаймиз, деишди. Ҳа, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган колхозимиз аъзоларининг азму-қарори ана шундай!

Исматилла ШЕРИМБЕТОВ,
Беруний районидagi Ормоникдэ номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

Фотолар ҳақлар

ХАЗИНАЛАР ВОДИЙСИ

Тўхтамин БОИМОНОВ,
«Голоднострой» бошлиғи.

Мирзачўл — Бутуниттифоқ миёндаги улкан лаборатория, унинг миллион гектарини эгаллаб ётган майдонларида дашт, сахар ва шўрхор ерларни ўлаштириб, энкизорга айлантириш тақрибаси синаб кўрилмади.

Чўл индустриал усул билан — комплекс ўлаштирилмоқда. Каналлар қазилди, Сугориш ва зовур тармоқлари барпо этилди. Лоқиҳалаштириш, сугориш индустрияси, қурилиш материаллари ва конструкториялари корхоналари ташкил этилади. Мутахассислар, техник ва механизатор кадрлар тайёрлаётган олий ўқув юртилари, техникум ва билим юртилари ишлайди. Совхозларда овод посёлкалари қурилмоқда. Шу ишлар билан бирга янги ерлар ўлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотида киритилади. Қарабизини, уч-тўрт йил ичда янги совхозлар ўлаштириб сарфлаган харажатларини қоплаб қўйишди. Бу усул дунёда биринчи бўлиб Мирзачўлда тадбиқ этилди. Ҳозир бу усулдан Қарши ва Сурхон—Шеробод, шимолйи Крым ва Волга бўйида ҳам фойдаланилмоқда.

Мирзачўл қурилиш ташкилоти фақат қурувчи эмас. У ятта деҳқон ҳам. «Голоднострой» совхозлари янги зонани ўлаштиришга киришган 1961 йилда 20 минг тонна пахта етиштирган бўлса, ўтган йил 234 тонна пахта етиштирди.

Чулуварлар қудратли индустрия базасига таъиниб иш қўрмоқдалар. Сугориш ва зовур тармоқларининг ҳаммаси тайёр темир-бетон усунуларидан қурилмоқда. Уй-жойлар, фермалар ва бошқа объектлар ҳам шу усулда барпо этилаётди. Қурилиш майдонлари пайвандлаш майдонларига айлантирилган.

Янги зонада ҳозир 33 совхоз ишлаб турибди. Беш йилликнинг охиригача Мирзачўл ерлари асосан ўлаштириб бўлиниди. Совхозлар сонини 45 тага етди. Келгуси йилда Жинзак бўлини ҳам ҳужум бошлаймиз.

Мирзачўлдаги янги шаҳар ва қишлоқлар, кўз илғамас пахтазор ва яшия боглар — ҳаммаси нардош халқларнинг ҳамюрлиги, дўстлиги нёвасидир. Бу ерда Иттифоқнинг ҳақиқатан ҳам янги фарзандлари кўли-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар.

«Голоднострой» ҳар йили канида учта совхозини қуриб, деҳқонлар ихтиёрига топширмоқда. Бу хўжалиқларга мутахассислар, механизаторлар, микроблар, ўқитувчилар, кутубхоначилар, рақбар ҳодимлар керак. Янги ерларни ўлаштириш, каналлар қазиб, экинзорлар барпо этиш билан бир даврда ана шундай йилгит-қизлар ҳам ушиб, камол топмоқда. Механизаторлардан бригадалар, бригадалардан бўлим бошқарувчилари, совхоз директорлари етишиб чикмоқда. Олимларимиз ҳам ўзиниздан. Масалан, бош инженеримиз Винтор Духовный кандидатлик диссертациясини йилгани кунин-ючга Москвага етди. Мирзачўл тақрибасида илмий иш олиб бораётган ешларимиз кўп. Чўлнинг ҳар бир олдиди янгилик нафасини сезиб турасиз. Янги пахта териш машиналарини доим бизнинг хўжалиқларимизда синаб қурилади. Тўқсиллаштиридан чингит ҳам дастлаб бизнинг совхозларимизда экин қурилди. Гербицидлар ҳам. Канаторлар энкиш усули ҳам, Мирзачўл хўжалиқларидида қишлоқ хўжалиқ ишлари юксак даражада механизациялаштирилган. Шу сабабли деҳқоннинг иши, меҳнат шартини индустрия корхонасидаги ишнинг меҳнатига, шартини яқинлашиб қолган. Унинг турмуш маданияти, савияси юксалиши, меҳнат унумдорлиги баландлиги ана шу туфайлидир.

Дўстлик масани Мирзачўл кундан-кун яшнамодда. Халқларимизнинг ҳамюрлигини туфайли у мўл-қўлини, фаровонлиги воҳасига айлантирди. Унинг келажига ана ҳам порлоқ.

З. ИМОНЖОНОВ,
доцент.

публикаларнинг тамомла тенглиги, принципига қатъий риоз қилиш зарурлигини кўрсатди. «Биз ўзинимиз Украина ССР билан ва бошқалар билан ҳуқуқий жиҳатдан тенг деб ҳисоблаймиз ва улар билан бир-галликда ва улар билан тенг қаторда янги Иттифоққа, янги федерацияга кирмиш», — деб эъган эди В. И. Ленин.

Резолюциянинг иккинчи моддасига ҳам тегишли тузатиш киритилди. Шунга кўра РСФСРдаги Марказий органларнинг функцияларини республикалардаги мувоассаларга меҳаник равишда кўчириш унваси «Совет Республикалари» Иттифоқининг Умуми-федерал Марказий Ижроия Комитетини тузиш зарур деб топилди.

В. И. Ленин бу масалага жуда катта аҳамият бериб, совет республикаларини бирлаштириш ҳақидаги тақлифлар тўғрисида жиҳдий фикр юретиш, бу ва тақлифларини ҳар томонлама муҳонама қилишни қатъий талаб этиб, бундай деб таъкидлаган эди: «Муҳим шунки, биз, «мустақилчиликнинг баҳона топишга йўл бермайлик, уларнинг мустақилчилигини тугатайлик, балки ана янги эллик, тенг ҳуқуқли республикалар федерациясини асудга келтирайлик».

Марказий Комитет комиссияси В. И. Лениннинг кўрсатмаларига мувофиқ, резолюция лойиҳасини кайтадан ишлаб чиқди ва уни партия Марказий Комитети Пленумининг муҳонамисига тақдим этди. Пленум тақдим этилган резолюция лойиҳасини 1922 йил 6 октябрда тасдиқлади. Унинг биринчи моддасида бундай дейилган эди: «Украина, Белоруссия, Закавказье республикалари Федерацияси ва РСФСР ўртасида уларни «Совет Социалистик Республикалари» Иттифоқига бирлаштириш тўғрисида шартнома тузиш ва улардан ҳар бириг

«Иттифоқ составдан эркин сурадага «икки ҳуқуқини бериш зарур деб топилсин».

Иттифоқ Шартномаси тўғрисидаги масала миллий республикаларда кенг муҳонама қилинди ва Марказий ҳақда маҳаллий матбуотда еритиб борилад. Барча республикалардаги ишчи ва деҳқонлар кенг оммаси Совет республикаларини мустақам давлат иттифоқига бирлаштиришни кўзда тутган ленинча гояни ақидиллик билан маъқуладилар.

Шундай қилиб, тенг ҳуқуқли ва суверен Совет Республикаларининг ихтиёрий ҳам-корлигидан иборат бўлган Советлар Иттифоқини тузиш гояси тантана қилди.

СССРни ташкил этиш тўғрисидаги масала 1922 йилнинг декабры ойида Украина, Белоруссия ва Закавказье республикалари Советларининг съездларида муҳонама қилинди. Бу съездлар Совет Иттифоқига бирлаштириш юзасидан РКП(б) Марказий Комитетини таъинлаб ишлаб чиқилган асосларни маъқуладилар ва Иттифоқ Шартномаси тузиш мақсадида СССР Советларининг съездида қатнашиш учун мутор делегациялар сайладилар. 1922 йилнинг 30 декабрда Советларнинг I Бутуниттифоқ съездида маълакатимиз халқларини Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига бирлаштириш тўғрисида тарихий қарор қабул қилинди. Ҳуқуқий тенглик, қардошларча ҳамкорлик ва интернационализмдан иборат ленинча гоялар СССРни тузиш тўғрисида съезд томонидан тасдиқланган Декларация ва Шартномага асос қилиб олинди.

1922 йил декабрда РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР ва Закавказье Федерацияси—ЗСФСРдан иборат суверен ва тенг ҳуқуқли Совет Социалистик Республикалари СССР составига аъзо бўлиб кирди.

Совет Иттифоқи кўп миллатли мустақил давлат бўлиб қамол топди. Ҳозирги вақтда СССР составида 15 та тенг ҳуқуқли иттифоқчи республика, 20 Автоном Совет Социалистик Республика, 8 та автоном область ва 10 та миллий округ мавжуддир.

Барча габабализмнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлиш КПСС Улуғ дохй В. И. Лениннинг буюк Советлар Иттифоқининг равнақи тўғрисидаги кўрсатмаларини оғишмай амалга оширмоқда, бу кўрсатмаларини ҳаёт тақозоси ва талабларини эътиборга олиб, янада бойитмоқда. «Совет давлатининг умумий манфаатларини назарда тутиб, шунингдек, Совет давлатини ташкил этган Республикаларнинг ҳар бирининг ривожланиши шартини ҳисобга олиб, барча социалистик миллатларнинг янада гуллаб-яшнашига ва бир-бирлари билан тобора яқинлашувига изчиллик билан ҳаракат қилиб, — дейилди Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг КПСС Марказий Комитети ҳисобот доклады юзасидан Резолюциясида, — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини мустақамлашга қаратилган ленинча йўлни бундан бунга ҳам оғишмай ўтказавериш зарур».

Совет Иттифоқи составидаги тенг ҳуқуқли суверен иттифоқчи республикалардан бири — Ўзбекистон ССРдир.

Ўзбекистон маҳнақатларининг сиёсий, иқтисодий, маданий соҳаларида эришилган муваффақиятлари совет халқининг қардошлар ердани ва ўзаро ҳамкорлигининг самарасидир.

СССРнинг барпо этилиши Совет ҳокимиятининг энг буюк ғалабаси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинча миллий сиёсатининг тантанасидир. Қудратли Совет Иттифоқининг вужудга келтирилиши

СПОРТ

ХАБАРЛАР

ХАЛ ҚИЛУВЧИ ҲИЙ

Чехословакиянинг пойтахти Прагадаги жаҳон чемпионати охиридаги сарҳат урғулар тобора қизғинлашиб бораётди. Утган кунни Швеция терма командаси ГФР ҳоккейчилари дарвозасига бир шайбага жавобан 7 шайба киритиб, ғалаба қилди. Финляндия — Швейцария ўйини 9:1 ҳисобида тугади.

Совет Иттифоқи командаси жаҳон ҳоккей чемпионати бошлангич кундан, муҳлислари изинтиридан ўйнади. Кўрсаткичлар. Ҳозир командани 15 очко билан пешқадамлик қилган. Шайбалар нисбати бўйича СССР ҳоккейчилари Чехословакия командасига нағарада усту бўлиб турибди. Ана шу урғулардан кейин турнир жадалининг нўриниши мана бундай:

СССР	У.	Ш.	О.
ЧССР	8	73-11	15
Швеция	8	61-12	15
Финляндия	8	42-25	10
ГФР	8	40-36	6
ГФР	9	17-25	2
Швейцария	9	18-92	2

Кеча чемпионатнинг ҳал қилувчи ўйини бўлди. СССР — ЧССР командалари беллашди.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Утган кунни Киев шаҳрида СССР терма командаси билан Перу футболчилари халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказилди. Команда тренери Лайош Бароти Перу командасининг Совет Иттифоқидаги нахши ҳақида гапирганда, бу сафардан асосий мақсад команданинг ишларини совет футбол маҳорати билан яқиндан таништириш, деб таъкидлаганди. Ўйнинг дастлабки минута-ларидан ҳар икки команда ўз маҳоратини намойиш қила бошлади. Швейцариянинг зарб билан тегган тўпи Перу дарвозасини ишга қўйолмади. Бир неча минут ўтгандан сўнг Рудакос дарвозасига Перунинг муҳир ўйинчилари Кубилласс, Рохас қўйиб, жаҳон чемпионати ҳақида тугади. Маълумки, Теофило Кубилласс ўз ватанида «Перу Пелес» деб ном чиқарган.

Ўйнинг 14-минутини Ба-минувчи ҳисоби оиди, 18-минутини эса футболчилар Конокс ҳисоби совет футболчилари ҳисобига 2:0 қилишга эришди. Перу футболчилари СССР терма командаси билан бу гал учинчи марта куч си-нашди. Биринчи учрашуви 1970 йилда жаҳон чемпионати-га тайёргилини вақтида бўлиб, ўйин 0:0 ҳисобида тугаганди. Навбатдаги учрашуда Совет Иттифоқи футболчилари 2:0 ҳисобида ғалаба қозонган. Мана, бу гал ҳам шу ҳисоб — 2:0 тақдорланди.

Оммавийлик ҳаракатида

Андижон область партия, совет активининг йилги иш-бўлиди. Область партия комите-тининг иккинчи секретари ўр-тоқ Б. А. Қасинов «Областа-да физкультура ва спорт ом-мавийлигини янада ривожлан-тириш чоралари ҳақида» доклад қилди.

А. ҚУРОНОВ, «Совет Ўзбекистони» мух-бири.

Повонлар беллашганда

Самарқанд область Ғалла-рол райони марказидаги 25-мактабда қишлоқ полковлари-нинг эркин кураш бўйича об-ласть биринчилиги мусоба-қалари бўлди. 108 спортчи куч си-нашди. Команда ҳисобида 33 очко тўплаган Нарпай райони биринчилиги олди.

А. САРИБОВ.

АРАЛАШ КОМИССИЯНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

БОНН, 19 апрель. (ТАСС). Бутун бу ерда СССР билан ГФР ўртасида фан-техника ва иқтисодий ҳамкорлик юзасидан аралаш комиссиянинг биринчи се-ссияси очилди. Аралаш ко-миссиянинг совет қисмига СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков бошчилик қилмоқ-да. ГФР томонидан комис-сияга ГФР хўжалик ва мо-лия министри К. Шиллер бошчилик қилмоқда.

Маълумки, КПСС Марка-

КОНСТИТУЦИЯ КУЧГА КИРДИ

ИСЛОМОБОВ. Миллий ассамблея (парламенти)нинг бу ерда тугаган биринчи се-ссиясида Покистоннинг му-ваққат конституцияси таъ-сис этилди. Муваққат консти-туция 21 апрелда кучга кир-моғи лозим. Президент З. А. Бхутто ҳам ўша кунни қасам-эди қилди.

З. А. Бхуттонинг айтган-ларига кўра, конституция

«МАДАНИЙ АНЪАНАЛАР ВА ЗАМОНАВИЙ АДАБИЁТ»

Совет ва Колумбия ёзувчилари-нинг Тошкентда ўтган икки томон-лама учрашуви мана шу мазгуда бағишланди. Тўғрақ стол тавара-ғиди мунозараларда «Наш совре-менники» журналнинг редактори шонир С. Вилулов, москвалик ада-биётшунос С. Мамонтов, тарих фанлари доктори Х. Турсунов, филология фанлари докторлари И. Султонов, Х. Абдусаматов ва бошқа олимлар қатнашди. Колумбиянинг танқиди адаблари — шу мамлакат ёзувчилари уюшма-

сининг президенти Артуро Эско-бар Урибе, шунингдек Альберто Донгон Урибе, Энрике Буна-ветура, Эутики Лезаль доклад қилди.

Колумбиялик маҳмудлар Ўз-бекистонда яна бир неча кун бўлади. Улар Бухоро ва Са-марқандни бориб кўрадилар.

Шундан кейин совет ва Колум-бия ёзувчиларининг икки томон-лама учрашуви Москвада давом эттирилади. (ЎзТАГ).

БОШҚА ШАҲАРГА—АВТОМАТ ОРҚАЛИ

ТЕРМИЗ, 20 апрель. (ЎзТАГ). «Межгорсвязстрой» трестининг мутахассислари шаҳарлараро ав-томат телефон станцияси ўрнат-тириш ишларини қилмоқда. Мутахассис-лар Янгй қурилма Термиздаги ҳар қандай квартира ёки идора телефонидан Тошкентдаги рес-публиканинг бошқа шаҳарларида-ғи ишталган номерга кўнгирак қи-лиш имконини беради.

Ўзбекистондаги область марказ-лари орасида Самарқанд ва Бу-хородан кейин Термизда ҳам ана шундай автомат телефон станция-ишлай бошлайди. Мутахассис-лар билан курувчилар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик ша-рафига бу объектни муваффақият-ли рам йил аввал — биринчи июл-га бағиш мажбуриятини, ол-тирилади. (ЎзТАГ).

Бугунги Тошкент. Суратда: Фармацевтика институтининг Кафанова кўчасида қурилган янги ўқув биноси И. Глауберзон фотоси.

«БАҲОР»НИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

Ўзбекистон ССР Давлат ракс ансамбли — «Баҳор» Бухоро об-ластига гастролга келди. Шофир-кон районидagi Оқунбобоев но-м-ли колхоз клубида биринчи кон-церт берилди. Тошкентлик ракс-қоса қизларнинг маҳорати га-стро-рини айтиди.

Машҳур ракс коллективи Шо-фиркон, Қизилтепа, Ромитан ва Вобкент районларининг меҳнат-қошлари ҳузурида, область мар-кази меҳнатчилари ҳузурида ўз санъатини намойиш қилди. (ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ БОҒИ

УРҒАНЧ, 20 апрель. (ЎзТАГ мух-бири). Қорақалпоғистон АССР Амударё районининг комсомол-лари Хоразм область Турпан рай-онидagi тенкурлари ҳузурига ке-лишди. Улар «Коммунизм» кол-хозда мелиораторлар тайёрлаб қўйган участкада биргаликда меҳ-нат қилиб, СССР ташкил этилган-лигининг 50 йиллик номили олма-зор боғни барпо этдилар.

МАНЕТАМИЗДА

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ТАЛАБИ

Америка авиацияси ВДР территориясини бомбардимон қи-лаётганлиги ҳақида жаҳондаги кўпгина мамлакатлардан норозиликлар келиб турибди.

◆ ХАНОН. Лаос ватанпарварлик fronti Марказий Комите-ти билан Лаос ватанпарвар бетаф Кўшма Бирлашган Ко-митети ўшима баёнотида АҚШнинг ВДРга қарши уруши аниқ олдирилатганини қорайди. Улар АҚШ Жаҳоний Вьет-намга, Лаос ва Камбоджага қарши эгрессияга барҳам беришини, Хинди-Хитойдаги ҳамма қўшнларини олиб чиқиб кетишини, Париждаги мунозараларни савотак қилишни таъ-тиштишни ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат ре-влюцион хўкумати монархиюни тинч йўл билан бартараф этиш борасида қўйган программасига янгилик жавоб беришини та-лаб қилибди.

◆ ПРАГА. ЧПР Марказий Комитетининг бош секретари Г. Гусак Коллинеда «Гатра» заводиди коллективининг йилги-ишда сўзлаб, бутун чехословак халқи Кўшма Штатлар Вьет-нам территориясини нахшида бомбардимон қилётганлигини қатъий қорайди, деди. Нигилизи қатнашчилари қабул қи-лган резолюцияда бундай дейилди: «Биз АҚШ ўз қўшнла-рини Хинди-Хитойда олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқ-да. Бирон илгорилик қилмай ва эўропалик билан дўш қилмай мунозаралар олиб бориш—Хинди-Хитой проблемасини ҳал этуви бирдан-бир йўлдир».

◆ БУХАРЕСТ. Руминия хўкумати АҚШнинг ВДРга қарши янги уруш ҳаракатлари муносабати билан баёнот эълон қи-лди. Румин халқи, дейилди баёнотда, Вьетнам масаласига ба-ишланган Париждаги мунозаралар дарҳол тинчланганини та-лаб қилди. АҚШ ва иттифоқчиларнинг ҳамма қўшнлари Хинди-Хитойдан дарҳол ва батамом олиб чиқиб кетилсин, деб қатъий айтиди.

◆ ВЕНА. Австрия Компартияси Марказий Комитети ўз баёнотида бомбардимонлар дарҳол тўхтатилишини ва Париж-даги мунозаралар яна бошлаб юборилишини талаб қилди.

◆ КОПЕНГАГЕН. Дания Компартияси Марказий Комитети-нинг бу ерда эълон қилган баёнотида Даниянинг прогрес-сив жамоатчилиги Америка авиациясининг ВДР шаҳарларига қилган ҳужумларидан дарғазаб бўлганлиги айтилди.

◆ ХЕЛЬСИНКИ. Финляндия хўкумати Вьетнамда Америка атрессияси қангайиб кетганлиги ва АҚШ авиацияси гражд-ан объектларини бомбардимон қилганлиги муносабати билан таас-суф билдирди, дейилди Финляндия хўкуматининг бу ерда тарқатилган баёнотида.

◆ СТОКГОЛЬМ. Швеция хўкумати Вьетнамдаги уруш авж олдирилатганидан гоьтда таъшишлангани ва Кўшма Штат-ларини Париждаги мунозараларни яна бошлашга даъват эта-ди, деди парламентда Швеция ташқи ишлар министри К. Викман.

◆ ХЕЛЬСИНКИ. Жаҳон Тинчлик Кеңашининг секретариати ВДРни бомбардимон қилш дарҳол тўхтатилишини, Вьетнам-га бағишланган мунозаралар яна бошлаб юборилишини ҳам-да «вьетнамлаштириш» сибсатига барҳам берилишини та-лаб қилди чинди.

Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Хинди-Хи-той масаласига бағишланган Стокгольм конференцияси икки-ю комитети оқосининг мувожаъати тарқатилди. Мувожаъта Париждаги мунозаралар Жанубий Вьетнам Республикаси Му-ваққат революцион хўкуматининг тенқиллари асосида мо-жарони тез ва одитона ҳал қилган бўлур эди, дейилди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БУДАПЕШТ. Бу ер-да Венгрия Халқ Респуб-ликаси Давлат мажлиси-нинг сессияси ўз ишчи бошлади. Республика давлат ҳокимияти олий органининг депутатлари конституцияга киритил-диган ўзгаришлар ло-йиҳасини, шунингдек соғлиқни сақлаш тўғ-ри-сидagi қонун лоиҳасини муҳокама қилишлари лозим. Конституция тек-стига ўзгаришлар тайёр-лаш парламент комис-сиясининг раиси Дьюла Калпан кун тартибидagi биринчи модала юзаси-дан доклад қилди.

◆ ИСЛОМОБОВ. Умумийликнинг Мусулмон иттифоқининг прези-денти Абдул Қаюмхон икки ишлар ҳамда тер-риториялар ва чегара райо-нлари ишлари ми-нистри қилиб тайинлан-ди. Шу қоидача бу лаоз-имни мамлакат прези-денти З. А. Бхутто эг-лаб келган эди.

◆ ЛОНДОН. Англия-нинг Бедфорд шаҳри ақинида тўтатган «Евро-па» дирижабль лангари узилди, дарҳатга бориб урилди. Учин аппарат жондйи шикастланди. Дирижабль 1.250.000 фунт стерлинга туган эди. «Европа» ўтган ой бо-ринчи марта уган ва соатига 55 миля тезлик-ка эришган эди.

◆ ПОТСДАМ. Бу ер-да Миллий-демократик партиянинг Х сьезди очилди. Сьезд делегата-лари Германия Миллий-демократик партияси бош комитетининг ҳис-обот докладини муҳокама қилдилар, партиянинг янги уставини қабул қи-ладилар ва унинг раҳбар органларини сайладилар.

(ТАСС).

РУМИНИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУХАРЕСТ, 19 апрель. (ТАСС). Бу ерда Руминия Компартияси Марказий Ко-митетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда 1971 йилда Руминиянинг иқтисодий та-риқийт якуларни ва шу йилги халқ хўжалик плани қандай бақарилаётганини қараб чиқилди.

Пленум Руминия Компар-тияси Марказий Комитети бош секретари, Руминия Со-циалистик Республикаси Давлат кеңашчи раиси Н. Чаушескунинг Африкадаги баъзи мамлакатларга қилган визити якуларини маълум-лади.

Пленум бир қанча ташки-лий масалаларни ҳам кўриб чиқди.

Руминия коммунист-партияси Бухарест муницип-пал комитети ишда жондйи камчиликларга йўл қўйган-лиги учун РПР пленуми Д. Попани РПР Марказий Ко-митети иккинчи комитети аъзолиги вазифасидан озод қилди. К. Кирали иккинчи

«АПОЛЛОН-16» УЧМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 19 апрель. (ТАСС). Уч қосмонавт —Ж. Янг, Ч. Дьюк, ва Т. Мат-тингли ичига тушган «Апол-лон-16» космик кемаси Ойга яқинлашмоқда.

Бутун эрталаб кема Ой-нинг тортиш зонасига қирди ва ярим тунда Ой атрофида айланш орбитасига ўтмоғи лозим. Ж. Янг ва Ч. Дьюк ой қабиясидagi система-ларини яна бир марта текши-риб чиқмоқ учун кеманинг асосий блоклариди ой қабия-сига икки марта ўтдилар.

20 апрель кун охирида Ж. Янг ва Ч. Дьюк тушган ой қабиясини Ой юзига кўн-дирш мўлжалланади. Кос-мик кема асосий бўлмаси-нинг командирини Т. Маттин-гли Ой орбитасида қолади.

Космонавтлар Ойнинг кўза-га кўринадиган томонини жануби-шарқий қисмидаги тоғлиқ районда Декартгра-теридан сал нарига қўниш-

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕКОНЦЕРТ»
МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
1, 2 МАЙ КҲНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 8 ДА
КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ
КАТНАШАДИЛАР:
ХУШОВОЗ ХОНАНДА ВА СОЗАНДАЛАР, ЛИРИК ҚУШИҚЧИЛАР, МИНИАТОРА ВА СЎЗ УСТАЛАРИ, АСКИЯЧИЛАР.
1972 ЙИЛ РЕСПУБЛИКА ҚУШИҚ КОНКУРСИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ
БИЛЕТЛАР 25 апрелдан бошлаб Свердлов номили концерт зали ва Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида кундуз соат 2 дан сотилади.
Афиша ва эълонларни кузатиб бориң!

Люба зинларнинг тугатилиши — «СПУТНИК» (нундуз ва кечурун). Гул ва тош — «КҲҚА» (кундуз ва кечурун).

Ўзбекистон ССР Маданият министриги
ХАМЗА НОМИДАГИ САНЪАТШУНОСЛИК ИНСТИТУТИ
қуйдаги мутахассисликлар бўйича
АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
кундузи ўқишга: тасвирий санъат, куй санъати; сирти ўқишга: театр санъати, мемуриология.
Архизалар 1972 йил давомида қабул қилинади.
Мурожаат учун адрес: Тош-кент шаҳар, А. Тўқов кўчаси, 1-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ТУВЕРКУЛЕЗ ИНСТИТУТИ
АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
кундузи ўқишга: фтизиатрия, фтизиорентгенология, фтизиохирургия (Москвада мақ-садли аспирантурага ўқишга, 2 ўрин);
илинги ординатурага — фти-зиатрия.
Конкурс муддати — 14 май-гача.
ХҲЖАТЛАР: 700115. Тош-кент-86, Мамалик кўчаси, 1-уйга юборилсин.

РУС ТИЛИ ВА АДАБИЯТИ РЕСПУБЛИКА ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1972—1973 ўқув йилга
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
сирти бўлимда ўқиш учун:
«Рус тили ва адабияти» мута-хассислиги бўйича (Русча бўл-маган ва рус мактаблари учун).
Архизалар — 1 июнча қа-бул қилинади.
Кириш имтиҳонлари — 1 июндан 20 июнча ўтказила-ди.
Студентларга ётоқхона бе-рилади.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министриги
ЎЗБЕКИСТОН ОНКОЛОГИЯ ВА РАДИОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
илинги ординатурага радио-логия, онкология (2 ўрин) му-тахассислиги бўйича
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — эълон қилган кундан бошлаб бир ой.
Мурожаат учун адрес: Тош-кент шаҳар, Чингизой кўчаси, 383-уй.

РАДИО БҲГҲН
6.15 — Тонги концерт, 8.25 — Концерт, 9.30 — «Ер ва эл», 10.10 — Б. Гиегно, КВАРТЕТ, 11.15 — ҚАРДОШЛАР (радиоочери), 11.30 — Концерт, 12.15 — Ўзбек куй-лари, 13.30 — Песалар, 16.10 — Ёшлар учун музикали соат, 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 17.00 — СССР халқ артисти И. С. Козловский куйлайди, 18.00 — В. И. Ленин — Жаҳонда биринчи кўп миллатли совет давлатининг асосини ва доҳийси, 18.15 — А. Ленский. Тонин сўнати, 19.20 — Талабларга мувофиқ концерт, 20.00 — В. И. Ленин тугилган кунининг 102 йиллигига бағишлан-ган тантанали мажлис, 24.00 — Музикали программа.

ТЕАТР
ХАМЗА НОМИЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИИ ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/IV да Олтин девор, 22/IV да Бой ила хизматчи.
МУҚИМИНО НОМИЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/IV да Ажаб савдолар.

КИНО
Иккинчи «Узблн» стадионида ўтирибди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИ-НИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кун-дуз ва кечурун), «МОСКВА» (кун-дуз соат 2 ва кеч 8.20 минутда).
Генерал учун тўзон — НАВОЙИ домли (кундуз ва кечурун), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, кун-дуз 12 ва кеч 9.45 минутда).
Муҳаббат фониаси — «ЎЗБЕ-КИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечурун), «МОСКВА» (кундуз со-ат 11 ва 5 да).

МУХАББАТ ФОНИАСИ — «ЎЗБЕ-КИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечурун), «МОСКВА» (кундуз со-ат 11 ва 5 да).

РЕДАКТОР М. ҚОРИЕВ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлари: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КҲЧАСИ № 20. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330.683. Маълум секретари — 334455, Маълум секре-тарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назарисига пропаганда қилиш — 331455, Халқаро кает — 337221. Сановат, капитал қуриш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337804, Алабизт ва селитра — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртилари — 334451, Махаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва халлар — 332143, 333553, Илмий-таълим — 834524, Стенография — 337343, Коррентура — 337183, Эълолар — 338142, Коммутиа-р — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48-85, Бухоро — 3-31-42, Қўрши — 38-42, Нукус — 42-62, Самарқанд — 31-872, Термиз — 54-01, Ургенч — 34-55, Фарғона — 4-29-44.